

Citlivý člověk

Jáchym Topol

Jáchym Topol

- 4. 8. 1962 Praha
- spisovatelská rodina
- od mala perzekuován
- Revolver revue, Respekt, Lidové noviny
- mnoho povolání, Knihovna V. H.

Kontext autorovy tvorby

Miluju tě k zbláznění (1991)

Cesta do Bugulmy (2006)

Výlet k nádražní hale (1994)

Sestra (1994)

Anděl (1995)

Trnová dívka (1997)

Noční práce (2001)

Kloktat dehet (2005)

Chladnu zemí (2009)

Citlivý člověk (2017)

Kompozice

- 38 kapitol

1. *Bristol Globe. Proč oslovuje oba. Noční houf. Máma ráno. Sešit. Tetovaný hoch. Hořící tábor. Vypadněte! Eleanor and her boys. A dál.*

Naschvál to hodili do stanu, kde nikdo není. Maj to tu vočihlý, nechtěj nikomu ublížit.

Chtěj ale, abysme vypadli!

Se jim divíš?

Hele, hejbeme se, jedem taky! vybízí máma se svým jediným vidoucím okem, ještě zalepeným a v povážlivém stupni ranního rozcuchání.

Táta namítne, že teď už fakt chce tu kapitolu dopsat. Ale možná z toho nakonec udělám hru, mručí. Jenže vtom na přední sklo doletí kamínky. Vržené z dálky dopadnou bez síly, zabubnují jako kapky.

Diskurz

- heterodiegetický, er forma
- oko kamery
- autorova současnost, Evropa, Posázaví
- intertextualita
- Road movie

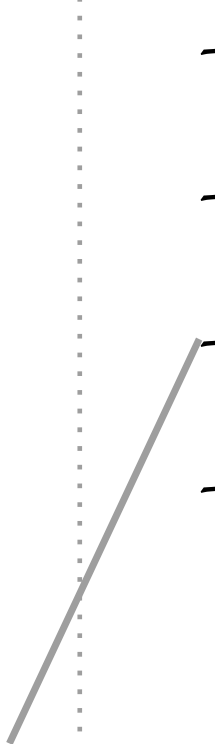
Intertextualita

Jó, ty seš prostě svuj. Taky se mi líbí, že nejseš tetovanej.
Uvažoval sem vo tom, ale dyž já mám k modrákům respekt.
Dále se nešířil. Mj. o modrých krajinách tetování, kde šus-
tí pytlíky s acetonem a mlaskají pederastů ústa, za mříží, kde
v duši tma je hustá, proč by jí taky, mladanku, plašil?

Postavy

- Táta, Kluk, Brácha, Matka
- Ivan, ruské figurky
- Kája, Miran, kluci z vesnice
- další obyvatelé

Děj

- Cesta po Evropě
  - Ukrajina
  - Úprk za otcem
  - Smrt policistky
  - Putování za tetou
  - Setkání se Světlanou
-
- Vybírání výpalného
  - Dárek pro tátu
  - Svatba se Světlanou
  - Smrt táty, bratra

Vedlejší postavy

- Šupina, Kapitán
- Stařešínové
- Monča, Světlana...
- Kluci

Máta Píťa, Pánvičkář

Vážně, mami?

Jak se rozešel tehdá s tou Růženkou, spítarkou a děvkou, já proti ní nic nemám, já každému přeju, tak von pak zalez někam do srubu. Co tam dělal? No nepil, něco si prej čáral a pak, že si jedno dá, že chce pokecat s lidma normálně u piva. Zajde teda do hospody pyšelácký, a sotva dopijí to první, kouká, s kym by dal řeč, a tam je v televizi Arabem uříznutá hlava ve Francii. Dybys tam tehdy, hochu, přišel takhle v ksichtě zašmouranej, tak nevím!

Mami, my se trochu vopláchnem a teda najíme, jo?

Tak von to natáh do Čtyřkol, že si tam dá jedno, proč ne, a ve Čtyřkolech taky telka a v ní ty mohamedánama uřezaný hlavy už byly dvě nebo tři. Myslíš, že se tam vožral? Máta Píťa? Ani náhodou, vodtáh po břehu na Palírnu dát si jedno poklidný. Kouká po chlapech, s kym by pokecal vo povodních a vo rybách a jaký má kdo rajčata a tak dál, ale starý vožralové už sou mrtví a ty mladý čučej na telku, co tam maj přenosnou, nejmenší na řece, a v telce další uřezaný palice. Tak to natáh podél Šmejkalky a šup přes kopec, a dosedne do tý nádražky senohrabský a vobjedná si pivo. Ale je tam ticho, všichni civěj na telku, a co je v ní? Další arabácká práce.

A Máta Píťa Dlouhá noha že na to čučet nemusí a že pude na pokec až k Sejkům do Hrusic, co tam maj Mikeše, malýho poutníčka, od něj vymalovanýho. Ale U Sejků taky maj teď telku, a na co čučej? Na ty samý hlavy uřezaný sulejmanama, terorama jedněma, tak se strejda Píťa sebere a natáh to na kopec až do Ondřejova a zapad do putyky Peklo, ale tam už taky vládne telka, všichni čučej a tam v tý telce se koulej další...

Smrt

- touha po eutanazii

Víte, von ten muj táta už deset let chcípá, a teďka po mně chce, ať ho zabiju. Bodni, říká mi. Buď chlap! A já už sem tak zblblej, tak zhyponotizovanej, že když teda vytáhnu zpod postele nůž, kterej skovává v bačkoře, a říkám mu, kam tě mám teda bodnout, tati, tak von se zase akorát nasere a houkne na mě, no, mezi voči třeba, ty holomku, co je to za votázky, ty seš prostě úplně blbej.

Smrt

A Venoušku, když jsme dopili, to mě teda teďka vemeš k sobě?

No, maminečko, dyť si eště dáme!

Dobrá, Venoušku, jak myslíš. A kam teda pak puďu?

No, víš, mamčo, myslel sem na Bečkovu boudu. Tam můžeš ostávat. Prozatim! Zahrádku budeš mít, televindu dodám, co ti bude chybět?

To je fuk, jestli to seš ty, řekne měsíci nebo Máťovi, nebo jestli si to jen myslim. Ločíka mám, a to stačí. Tak šupky, než to teplo zmizí. A je to snadný. Růženka hodí zbyteček do sebe a žbluňkne pod hladinu.

Láska

- Panenka Marie - ztracený obraz
- Monča, Světlana, Matka

Politické motivy

Pan prezident Zeman pravil, že se nemusíme ničeho bát, neboť s panem čínským a panem ruským prezidentem rozhodli, že nádherná česká zem uchráněná cizáků bude proměněna v ráj, vysvětluje všem stařenka.

To ukrajinský fašisty pálí rakety Grád! Oni nechtějí Ajvarista do Novorusíji! Ale tu to bude jako na Krymu, neboj, brát..

Politické motivy

Už seš starej. A není ti to blbý? Stáří, to je jediný, na co ses v tý svobodě vzmož. Zrovna tobě a takovej jako ty Rusáci přijdou nejvíc vhod.

Co to meleš, učiteli. Nejsme na Ukrajině.

Takový jako ty se ještě budou modlit, aby sem ten Putin vtrhnul. A skoncoval s vaší bezvýznamností. Násilí potřebujete, blbečci! Rusáky potřebujete, aby zakryli váš ubohej osud, ten průser.

Co to meleš?

Co je lepší, Moure, dřepět ve sklepě, psát básně, bojovat za svobodu, dostat občas pár facek a bejt slavnej? Anebo platit složenky, vstávat do práce a bejt naprosto bezvýznamnej?

Ale no tak...

A navíc vystavenej celosvětový konkurenci?

Bububu!

Za Havla ste se rozběhli do světa, a co z toho, nic, ty moulo, vid'.

Ale no tak, učiteli...

Další motivy

- barevná symbolika
- rasismus
- alkohol
- chudoba

LEAVE MEANS LEAVE! POLISH VERMIN!

We are not Polish vermin, we are CZECH VERMIN! řve táta

(str. 8)

Dobové ohlasy

- „Smí spisovatel Topol napsat román Citlivý člověk?“
  - Neviditelný pes, Klaus
- Magnesia litera - kontroverze
- Odbornou kritikou přijat velmi dobře
- divadelní adaptace

Zdroje

Primární literatura:

TOPOL, Jáchym. *Citlivý člověk*. Praha: Jáchym Topol, 2017. ISBN 978-80-7215-541-5.

Sekundární literatura:

DOKOUPIL, B. Web: Slovník české prózy 1994 [online]. [cit. 29.03.2023]. Dostupné z: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1527>

Správcová, B. Web: Temná fraška [online]. [cit. 12.04. 2023]. Dostupné z: <https://itvar.cz/temna-fraska>

Fotografie:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b4/Jachym_Topol_portrait.jpg

Vizuální zdroje

https://cs.wikipedia.org/wiki/Vladim%C3%ADr_P%C3%A1ral#/media/Soubor:Vladimir-Paral-2014.jpg

<https%3A%2F%2Fwww.reflex.cz%2Fclanek%2Fcausy%2F73993%2Fvladimir-paral.html&psig=AOvVaw0cj3ILtn0aQQhi7txn8sSc&ust=1680213213889000&source=images&cd=vfe&ved=0CBAQjRxqFwoTClITm5CQgv4CFQAAAAAdAAAAABAE>

<https://www.csfd.cz/film/4832-katapult/galerie/>